

stilling. Det nu udarbejdede Forslag er kommet ud over denne Vanskelighed ved at henskyde Valget til baade Forbundsraadet og Delegeretforsamlingen, saaledes at Dommerne for at være valgte skal have Flertal i begge disse Forsamlinger. Herved faar ganske vist de større Magter i Realiteten en noget større Indflydelse paa Valget af Dommerne, men principielt er dog Grundsætningen om Staternes retlige Ligestilling opretholdt. Domstolen betegner et Fremskridt sammenlignet med den nuværende saakaldte permanente Voldgiftsdomstol i Haag, fordi den virkelig skal bestaa af faste Dommere, der skal træde sammen en Gang hvert Aar og afgøre de foreliggende Sager. Artikel 36 i Statutterne tror jeg, man ligeledes tør betegne som et Fremskridt for Tanken om den obligatoriske Voldgift, endskønt foreløbig kun Portugal, Svejts, Danmark og nogle andre af de mere sekundære Stater har afgivet en Erklæring, hvorved Domstolens Jurisdiktion paa Forhaand anerkendes som bindende, men man maa haabe, at flere og flere Lande efterhaanden vil se sig i Stand til at afgive lignende Erklæringer. Danmark har jo, som det er almindelig bekendt, steds gjort sig til Talsmand for den størst mulige Udvikling af alle Midler til fredelig Bilæggelse af internationale Stridigheder, og det er i Overensstemmelse med denne Tendens, at Regeringen i sin Tid bemyndigede den danske Delegation til at afgive den Erklæring, som er forudsat i Artikel 36, og som altsaa i dette Øjeblik ligger paa den høje Rigsdags Bord.

Jeg kan kun paa det bedste og varmeste anbefale, at dette høje Ting giver sin Tilslutning til dette Forslag til Rigsdagsbeslutning og saaledes bemyndiger Regeringen til at ratificere dels Protokollen og dels den nævnte Erklæring.

Moltesen: Den af Folkeforbundets Delegeretforsamling den 13. December 1920 vedtagne Protokol angaaende en Statut for den faste mellemfolkelige Domstol, som nu er til Behandling her i Folketinget, idet Regeringen ønsker Rigsdagens Samtykke til at ratificere Protokollen, vil virkeliggøre det, som Profeter har drømt om og Tænkere har arbejdet med til alle Tider, nemlig et Redskab for den Retfærdighed, som Staterne maa bøje sig for, ligesom de enkelte Samfundsborgere maa bøje sig for de vedkommede Staters Love. I Middelalderen var Paven efter sin Idé et saadant Redskab, Kejseren i det hellige romerske Rige vilde

ogsaa som Arvtager efter den Kejser, der kunde skrive Alverden i Mandtal, være Overdommer mellem Staterne, men da Individualismen brød frem i Slutningen af Middelalderen — paa det religiøse Omraade ved Reformationen — dannedes Nationalstaterne, og den moderne Opfattelse af Staternes absolutte Suverænetet brød igennem, en Opfattelse, der nu maa siges at være stedet til Hvile med denne Verdenskrig; thi denne Krig sætter Punktum for den Tidsperiode eller, for at tale helt Dansk, den Tidsold, der begyndte med Middelalderens Afslutning, og nu gaar vi ind i den nyeste Tid, der paa mange Maader knytter Traadene — med det mellemliggende Tidsrums Erfaringer i Behold — til den Middelalder, der er blevet saa forhaanet — ikke til Romantikens Middelalder, men til den Middelalder; som den moderne Historieforskning har afdækket.

Folkenes Forbund kræver, at man opgiver den hidtidige Opfattelse af Staternes Suverænetet. Det, der kræves nu, er, at man opgiver Nationalegoismen og det netop for den nationale Friheds og Selvstændigheds Skyld. Ligesom der ingen Frihed er for Individet uden Love og Respekt for Lovene, er der ingen Frihed for Nationerne, mindst for de smaa, uden Love, som ogsaa Staterne maa bøje sig for. Traktaterne mellem Staterne maa ikke behandles som Papirlapper saadan som hidtil. De blev brudt, naar Nationalegoismen krævede det, og det skete altid af de mest ophøjede Bevæggrunde. De Erfaringer, man har gjort derom i Verdenskrigen, har forhaabentligt været saa dybtgaaende, at det vil blive svært for en Stat i Fremtiden at bryde de Love, der staar over Staterne.

Men hvorledes skal man forme det Redskab, som er Udtryk for de Love, der staar over Staterne. Der er et gammelt latinsk Spørgsmaal, som hedder: Quis custodiet custodes? det vil sige, hvem skal passe paa dem, der skal passe paa os andre. Dette gamle og dybt alvorlige Spørgsmaal har faaet Svar i Delegeretforsamlingens enstemmige Beslutning den 13. December 1920, hvorved Protokollen angaaende en Statut for den faste mellemfolkelige Domstol vedtoges. De mest fremragende Folkeretslærere og den interparlamentariske Union har i mange Aar viet deres bedste Kræfter paa Forarbejderne til en saadan Domstol. I Henhold til Folkeforbundspagtens Artikel 14 nedsatte Forbundsraadet en Kommission af retslærde, der samledes i Haag for at udarbejde Forslag derom. Deres Forslag blev sendt de enkelte Stater til Drøftelse